

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (deseti senat)

z dne 17. decembra 2020*

„Pritožba – Državne pomoči – Člen 106(2) PDEU – Storitve splošnega gospodarskega pomena (SSGP) – Okvir Evropske unije – Uporaba za državne pomoči v obliki nadomestila za javne storitve – Poštni sektor – Direktiva 97/67/ES – Člen 7 – Nadomestilo neto stroška v zvezi z obveznostjo zagotavljanja univerzalnih storitev – Sklep, s katerim je pomoč razglašena za združljivo z notranjim trgovom“

V združenih zadevah C-431/19 P in C-432/19 P,

zaradi dveh pritožb na podlagi člena 56 Statuta Sodišča Evropske unije, vloženih 5. junija 2019,

Inpost Paczkomaty sp. z o.o. s sedežem v Krakovu (Poljska), ki jo zastopa M. Doktór, radca prawny,

pritožnica v zadevi C-431/19 P,

in

Inpost S.A. s sedežem v Krakovu (Poljska), ki jo zastopa W. Knopkiewicz, radca prawny,

pritožnica v zadevi C-432/19 P,

drugi stranki v postopku sta

Evropska komisija, ki jo zastopajo D. Recchia, K. Blanck in K. Herrmann, agentke,

tožena stranka na prvi stopnji,

Republika Poljska, ki jo zastopa B. Majczyna, agent,

intervenientka na prvi stopnji,

SODIŠČE (deseti senat),

v sestavi M. Ilešič, predsednik senata, C. Lycourgos (poročevalec) in I. Jarukaitis, sodnika,

generalni pravobranilec: E. Tanchev,

sodni tajnik: A. Calot Escobar,

na podlagi pisnega postopka,

* Jezik postopka: poljščina.

na podlagi sklepa, sprejetega po opredelitvi generalnega pravobranilca, da bo v zadevi razsojeno brez sklepnih predlogov,

izreka naslednjo

Sodbo

- 1 Družbi Inpost Paczkomaty sp. z o.o. in Inpost S.A. s pritožbama predlagata razveljavitev sodbe Splošnega sodišča Evropske unije z dne 19. marca 2019, Inpost Paczkomaty in Inpost/Komisija (T-282/16 in T-283/16, EU:T:2019:168, v nadaljevanju: izpodbijana sodba), s katero je Splošno sodišče zavrnilo njuni tožbi za razglasitev ničnosti Sklepa Komisije C(2015) 8236 z dne 26. novembra 2015, v katerem Komisija ni nasprotovala ukrepu, ki so ga poljski organi priglasili v zvezi s pomočjo družbi Poczta Polska v obliki nadomestila neto stroška, ki ga je ta družba imela zaradi izpolnjevanja obveznosti zagotavljanja univerzalnih poštnih storitev za obdobje od 1. januarja 2013 do 31. decembra 2015 (v nadaljevanju: sporni sklep).

Pravni okvir

Pravo Unije

Poštna direktiva

- 2 Člen 7 iz naslova „Financiranje univerzalne storitve“ Direktive 97/67/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. decembra 1997 o skupnih pravilih za razvoj notranjega trga poštnih storitev v Skupnosti in za izboljšanje kakovosti storitve (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 6, zvezek 3, str. 71), kakor je bila spremenjena z Direktivo 2008/6/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. februarja 2008 (UL 2008, L 52, str. 3, in popravek v UL 2015, L 225, str. 49) (v nadaljevanju: Poštna direktiva), določa:

„1. Države članice ne podelijo ali ohranijo veljavnih izključnih ali posebnih pravic za vzpostavitev in zagotavljanje poštnih storitev. Države članice lahko izvajanje univerzalne storitve financirajo v skladu z enim ali več sredstvi iz odstavkov 2, 3 in 4, ali v skladu s katerim drugim sredstvom, skladnim s Pogodbo.

2. Države članice lahko izvajanje univerzalne storitve zagotovijo z javnim naročilom takšnih storitev v skladu z veljavnimi pravili in predpisi za javna naročila, ki v skladu z Direktivo 2004/18/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 31. marca 2004 o usklajevanju postopkov za oddajo javnih naročil gradenj, blaga in storitev [(UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 6, zvezek 7, str. 132)] zajemajo konkurenčni dialog ali postopek s pogajanjem z ali brez objave obvestila o javnem naročilu.

3. Če država članica ugotovi, da obveznosti univerzalne storitve, kakor so določene v tej direktivi, povzročajo neto strošek na podlagi izračuna iz Priloge I in pomenijo nepravilno finančno breme za izvajalca(-e) univerzalne storitve, lahko:

- (a) vzpostavi mehanizem za povrnitev stroškov zadevnega(-ih) podjetja(-ij) iz javnih sredstev; ali
- (b) uvede mehanizem za razdelitev neto stroška obveznosti univerzalne storitve med izvajalce storitev in/ali uporabnike.

4. Če se neto stroški delijo v skladu z odstavkom 3(b), lahko države članice ustanovijo kompenzacijski sklad, ki se lahko financira s pristojbinami izvajalcev storitve in/ali uporabnikov in ga upravlja organ, ki je neodvisen od upravičenca ali upravičencev. Države članice lahko podelitev dovoljenja izvajalcem storitev v skladu s členom 9(2) pogojujejo z obveznostjo finančnega prispevka v ta sklad ali obveznostjo upoštevanja obveznosti univerzalne storitve. Na ta način se lahko financirajo obveznosti izvajalca(-ev) univerzalne storitve za izvajanje univerzalne storitve iz člena 3.

5. Države članice zagotovijo, da se načela preglednosti, nediskriminacije in sorazmernosti upoštevajo pri ustanovitvi kompenzacijskega sklada in pri določitvi stopnje finančnih prispevkov iz odstavkov 3 in 4. Odločitve, ki se sprejmejo na podlagi odstavkov 3 in 4, temeljijo na objektivnih in preverljivih merilih ter se objavijo.“

- 3 V skladu s členom 8 te direktive določbe člena 7 te direktive ne posegajo v pravico držav članic do tega, da v skladu s svojo nacionalno zakonodajo organizirajo namestitve poštnih nabiralnikov na glavnih javnih cestah, izdajanje poštnih znamk in storitve priporočenih pošilk, ki se uporabljajo v sodnih ali upravnih postopkih.

Okvir SSGP

- 4 Sporočilo Evropske komisije z naslovom „Okvir Evropske unije za državno pomoč v obliki nadomestila za javne storitve (2011)“ (UL 2012, C 8, str. 15, v nadaljevanju: Okvir SSGP) v oddelku 2.2, naslovljenem „Resnična storitev splošnega gospodarskega pomena, kot je navedena v členu 106 [PDEU]“, vsebuje odstavek 14, v katerem je navedeno:

„Da bi države članice lahko uporabile načela iz tega sporočila, morajo dokazati, da so ustrezno proučile potrebe po javnih storitvah in pri tem opravile javna posvetovanja ali uporabile druge primerne instrumente, da bi upoštevale interese uporabnikov in izvajalcev storitev. To ne velja, kadar je jasno, da novo posvetovanje ne bo znatno prispevalo k nedavnemu posvetovanju.“

- 5 V odstavku 19 Okvira SSGP, ki spada v oddelek 2.6, naslovljen „Skladnost s pravili Unije na področju javnih naročil“, je navedeno:

„Pomoč bo veljala za združljivo z notranjim trgov na podlagi člena 106(2) [PDEU] samo, če je pristojni organ ob pooblastitvi zadevnega podjetja za opravljanje storitve spoštoval veljavna pravila Unije na področju javnih naročil oziroma se je zavezal, da jih bo spoštoval. To vključuje morebitne zahteve glede preglednosti, enakega obravnavanja in nediskriminiranja, ki izhajajo neposredno iz Pogodbe in iz sekundarnega prava Unije, če se uporablja. Za pomoč, ki ni skladna s takimi pravili in zahtevami, velja, da vpliva na razvoj trgovine v obsegu, ki bi bil v nasprotju z interesi Unije v smislu člena 106(2) Pogodbe.“

- 6 V odstavku 25 Okvira SSGP, ki spada v oddelek 2.8, naslovljen „Znesek nadomestila“, je navedeno:

„V skladu z metodologijo NAC se dejanski ali pričakovani neto stroški, potrebni za izpolnjevanje obveznosti javne storitve, izračunajo kot razlika med neto stroški izbranega izvajalca javne storitve, če deluje z obveznostmi izvajanja javne storitve, ter njegovimi neto stroški ali dobičkom, če deluje brez navedenih obveznosti. Ustrezno pozornost je treba nameniti pravilni oceni stroškov, ki bi se jim izvajalec storitve po pričakovanju izognil, in prihodkov, ki jih ne bi imel, če ne bi izpolnjeval obveznosti javne storitve. Pri izračunu neto stroškov je treba oceniti koristi, vključno z nematerialnimi koristmi, v kolikor je to mogoče, za izvajalca storitve splošnega gospodarskega pomena.“

- 7 V odstavkih 51, 52 in 56 navedenega okvira, ki spadajo v oddelek 2.9, naslovljen „Dodatne zahteve, ki so lahko potrebne za preprečitev vpliva na razvoj trgovine, ki bi bil v nasprotju z interesi Unije“, je navedeno:

„51. Zahteve iz oddelkov 2.1 do 2.8 običajno zadostujejo za zagotovitev, da pomoč ne izkrivlja konkurence v obsegu, ki bi bil v nasprotju z interesi Unije.

52. Vendar je možno, da bi lahko v nekaterih izjemnih okoliščinah hujše izkrivljanje konkurence na notranjem trgu ostalo nerešeno in da bi lahko pomoč vplivala na trgovino v obsegu, ki bi bil v nasprotju z interesi Unije.

[...]

56. Druga situacija, v kateri je lahko potrebna podrobnejša ocena, je, kadar država članica izvajalca javne storitve brez konkurenčnega izbirnega postopka pooblasti za opravljanje storitve splošnega gospodarskega pomena na nerezerviranem trgu, na katerem se že opravljajo zelo podobne storitve ali na katerem se ob odsotnosti storitve splošnega gospodarskega pomena lahko pričakuje, da se bodo zelo podobne storitve opravljale v bližnji prihodnosti. Navedeni škodljivi učinki na razvoj trgovine so lahko izrazitejši, kadar naj bi se storitev splošnega gospodarskega pomena ponujala po ceni, ki je nižja od stroškov katerega koli dejanskega ali potencialnega izvajalca, z namenom omejevanja dostopa do trga. Zato lahko Komisija, ob siceršnjem celovitem upoštevanju široke diskrecijske pravice države članice glede opredelitve storitve splošnega gospodarskega pomena, zahteva spremembe, na primer pri dodelitvi pomoči, kadar lahko utemelji, da bi bilo mogoče enako storitev splošnega gospodarskega pomena opravljati pod enakovrednimi pogoji za uporabnike na manj izkrivljajoč način in z nižjimi stroški za državo članico.“

- 8 V odstavku 60 Okvira SSGP, ki spada v oddelek 2.10, naslovljen „Preglednost“, je navedeno:

„Zadevna država članica mora za vsako nadomestilo za storitev splošnega gospodarskega pomena, ki ga podeli na podlagi tega sporočila, na internetu ali na drug primeren način objaviti naslednje informacije:

- (a) rezultate javnega posvetovanja ali drugih ustreznih instrumentov iz odstavka [14],
- (b) vsebino in trajanje obveznosti javne storitve,
- (c) zadevno podjetje in, če je primerno, ozemlje;
- (d) letne zneske pomoči, dodeljene zadevnemu podjetju.“

Poljsko pravo

- 9 Na Poljskem je bila Poštna direktiva prenesena z ustawa Prawo pocztowe (zakon o poštnih storitvah) z dne 23. novembra 2012 (Dz. U. 2012, pozicija 1529) (v nadaljevanju: poštni zakon). V skladu s členom 3, točka 30, poštnega zakona so v tej državi članici storitve, ki spadajo pod univerzalne, storitve, ki zajemajo pošiljanje pisem, poštnih paketov in pošiljk za slepe, ki jih imenovani izvajalec ne izvede v okviru svojih obveznosti zagotavljanja univerzalne storitve.
- 10 Iz členov 45 in 46 tega zakona izhaja, da morata biti prevoz ter dostava pisem in poštnih paketov v okviru univerzalne poštne storitve zagotovljena vsak delovni dan in vsaj pet dni na teden. Teža zadevnih poštnih pošiljk ne sme preseči 2000 gramov, teža paketov pa lahko znaša do 10.000 gramov.

Dejansko stanje

- 11 Poczta Polska (v nadaljevanju: PP) je poljska delniška družba, katere edini delničar je državna zakladnica Republike Poljske. V času dejanskega stanja v postopku v glavni stvari je njena dejavnost zajemala zlasti univerzalne poštno storitve in kurirske storitve, za katere je bila glavni izvajalec na Poljskem.
- 12 Izvedba reforme poljskih poštnih storitev je bila v skladu s členom 178(1) poštnega zakona najprej in za obdobje treh let od 1. januarja 2013 zaupana družbi PP, ki je morala tako prevzeti obveznosti izvajalca univerzalne poštno storitve na celotnem poljskem ozemlju.
- 13 Poljski organi so nato 10. junija 2014 Evropsko komisijo obvestili o shemi državne pomoči v obliki, prvič, mehanizma za razdelitev neto stroška obveznosti univerzalne storitve in, drugič, ustanovitve kompenzacijskega sklada za dopolnitev tega mehanizma.
- 14 Kompenzacijski sklad se je delno financiral s prispevki, ki so jih zadevni izvajalci poštnih storitev morali vplačati v ta sklad, delno pa iz državnega proračuna.
- 15 Natančneje, obveznost prispevka iz člena 108(2) poštnega zakona je veljala za izvajalce poštnih storitev, ki zagotavljajo enakovredne univerzalne storitve, vendar katerih letni prihodki iz tega naslova so morali biti višji od milijona poljskih zlotov (PLN) (približno 218.603 EUR). Znesek, ki ga je moral plačati vsak zadevni izvajalec, letno nikakor ni smel presežati zgornje meje v višini 2 % zneska prihodkov iz opravljanja univerzalne storitve.
- 16 Ta mehanizem, ki je bil sprva predviden za obdobje od leta 2013 do leta 2026, je bil z dopisom, ki so ga pristojni poljski organi 5. januarja 2015 poslali Komisiji, nazadnje omejen na obdobje od leta 2013 do leta 2015 (v nadaljevanju: nacionalna ureditev nadomestil ali zadevni ukrep).
- 17 Pritožnici, ki sta del poljske skupine Integer.pl S.A., sta morali prispevati k financiranju kompenzacijskega sklada.
- 18 Komisija je 26. novembra 2015 v skladu s členom 4(3) Uredbe Sveta (EU) 2015/1589 z dne 13. julija 2015 o določitvi podrobnih pravil za uporabo člena 108 [PDEU] (UL 2015, L 248, str. 9) sprejela sporni sklep, s katerim je odločila, da ne bo vložila ugovora zoper nacionalno ureditev nadomestil, ker gre za državno pomoč, ki je združljiva z notranjim trgov. Komisija je menila, da zadevni ukrep v skladu z merili iz oddelkov od 2.1 do 2.8 Okvira SSGP ne vpliva na trgovino v obsegu, ki bi bil v nasprotju z interesi Unije. Poleg tega naj zaradi načel delovanja kompenzacijskega sklada ne bi prišlo do resnega izkrivljanja konkurence in torej z njimi niso bile naložene dodatne zahteve za zagotovitev, da razvoj trgovine ne bo prizadet v obsegu, ki bi bil v nasprotju z interesi Unije.

Postopek pred Splošnim sodiščem in izpodbijana sodba

- 19 Pritožnici sta 30. maja 2016 v sodnem tajništvu Splošnega sodišča vložili tožbi za razglasitev ničnosti spornega sklepa.
- 20 Predsednik tretjega senata Splošnega sodišča je s sklepoma z dne 28. oktobra 2016 dopustil intervencijo Republike Poljske v podporo predlogom Komisije.
- 21 Tožbi pritožnic sta bili v skladu s členom 68 Poslovnika Splošnega sodišča s sklepom predsednika tretjega senata Splošnega sodišča z dne 14. novembra 2016 združeni za pisni in ustni del postopka ter za izdajo skupne končne odločbe.

- 22 Pritožnici sta v utemeljitev tožb navajali sedem razlogov, pri čemer so se v bistvu prvi trije nanašali na kršitve člena 106(2) PDEU, ker naj ne bi bila upoštevana Okvir SSGP in člen 7 Poštne direktive, četrti na kršitev členov 7 in 8 te direktive, peti na kršitev členov 102 in 106(1) PDEU, šesti na kršitev členov 16 in 17 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah, sedmi pa na kršitev obveznosti obrazložitve.
- 23 Splošno sodišče je z izpodbijano sodbo vse tožbene razloge in zato tožbi v celoti zavrnilo.

Predlogi strank

- 24 Pritožnici Sodišču predlagata, naj:
- izpodbijano sodbo razveljavi;
  - sporni sklep razglasi za ničen ter
  - Komisiji naloži plačilo stroškov tega pritožbenega postopka in postopka na prvi stopnji.
- 25 Komisija in poljska vlada Sodišču predlagata, naj pritožbi zavrne in pritožnicama naloži plačilo stroškov.

Pritožbi

- 26 Pritožnici v utemeljitev pritožb navajata štiri pritožbene razloge, ki se v bistvu prekrivajo s prvimi petimi razlogi iz njunih ničnostnih tožb. Ti pritožbeni razlogi se nanašajo na kršitev člena 106(2) PDEU, ker naj ne bi bilo spoštovanih več zahtev iz Okvira SSGP (prvi, drugi in tretji pritožbeni razlog), na kršitev načel PDEU o oddaji javnih naročil (prvi pritožbeni razlog) ter na kršitev člena 7 Poštne direktive (prvi, tretji in četrti pritožbeni razlog).

Prvi pritožbeni razlog

Trditve strank

- 27 Pritožnici s prvim pritožbenim razlogom zatrjujeta, prvič, kršitev člena 106(2) PDEU, ker je Splošno sodišče nepravilno razsodilo, da so bile zahteve iz odstavka 19 Okvira SSGP spoštovane, in drugič, kršitev načel prepovedi diskriminacije, enakega obravnavanja in preglednosti v okviru oddaje javnih naročil ter napačno razlago člena 7(2) Poštne direktive.
- 28 Menita, da je treba, kadar država članica imenuje izvajalca univerzalne storitve z zakonom, brez postopka oddaje javnega naročila, postopek sprejetja in objave zakona presojeti z vidika spoštovanja zahtev glede preglednosti, prepovedi diskriminacije in enakega obravnavanja. V obravnavanem primeru naj bi nacionalni organi zadevne izvajalce zavajali, ker so navedli stopnjo prispevka v kompenzacijski sklad, ki je bila 100 % nižja od stopnje, ki je bila nazadnje sprejeta, s čimer so navedenim izvajalcem onemogočili kakršen koli dobiček in je tem nastala izguba. Tak način imenovanja izvajalca univerzalne storitve naj bi pomenil kršitev zahteve glede preglednosti.
- 29 Pritožnici v repliki pojasnjujeta, da je prvi pritožbeni razlog dopusten, ker sta izrecno navedli, da je Splošno sodišče nepravilno ugotovilo, da to, da je bil pravni akt, na podlagi katerega je PP opravljala univerzalno storitev, sprejet in objavljen, zadostuje za sklep, da so bile zahteve iz odstavka 19 Okvira SSGP izpolnjene.

- 30 Komisija in poljska vlada menita, da prvi pritožbeni razlog ni dopusten. Ta vlada dodaja, da je navedeni pritožbeni razlog vsekakor neutemeljen.

Presoja Sodišča

- 31 V skladu z ustaljeno sodno prakso iz člena 256(1), drugi pododstavek, PDEU, člena 58, prvi odstavek, Statuta Sodišča Evropske unije ter člena 168(1)(d) in člena 169(2) Poslovnika Sodišča izhaja, da je treba v pritožbi jasno navesti izpodbijane elemente sodbe, katere razveljavitev se predlaga, in pravne trditve, ki ta predlog posebej utemeljujejo. Pritožba, ki nima teh lastnosti, namreč ne more biti predmet pravne presoje, ki bi Sodišču omogočila izvrševati poslanstvo, ki ga ima na obravnavanem področju, in izvajati nadzor nad zakonitostjo (sodba z dne 1. februarja 2018, Panalpina World Transport (Holding) in drugi/Komisija, C-271/16 P, neobjavljena, EU:C:2018:59, točka 17 in navedena sodna praksa).
- 32 Pritožnici pa v okviru prvega pritožbenega razloga v bistvu zgolj navajata zahteve, ki po njunem mnenju izhajajo iz odstavka 19 Okvira SSGP v zvezi s spoštovanjem načel prepovedi diskriminacije, enakega obravnavanja in preglednosti, ne da bi natančno opredelili napačno uporabo prava, do katere naj bi prišlo v izpodbijani sodbi.
- 33 V tem okviru je treba ugotoviti, da v nasprotju s tem, kar pritožnici navajata v repliki, pomanjkljivosti, ugotovljene v prejšnji točki te sodbe, niso odpravljene že z zatrjevanjem, da je Splošno sodišče napačno ugotovilo, da to, da je bil pravni akt, na podlagi katerega je družba PP opravljala univerzalno storitev, sprejet in objavljen, zadostuje, da se ugotovi, da so zahteve iz odstavka 19 Okvira SSGP izpolnjene.
- 34 Poleg tega pritožnici nista podali nobene navedbe v zvezi z zatrjevano kršitvijo člena 7(2) Poštne direktive.
- 35 Iz tega izhaja, da prvi pritožbeni razlog ni dopusten.

Drugi pritožbeni razlog

Trditve strank

- 36 Pritožnici v okviru drugega pritožbenega razloga v bistvu trdita, da je Splošno sodišče s tem, da je nepravilno razsodilo, da so bile zahteve iz odstavkov 14 in 60 Okvira SSGP spoštovane, kršilo člen 106(2) PDEU.
- 37 S prvim delom drugega pritožbenega razloga izpodbijata točke od 46 do 48 in 51 izpodbijane sodbe in trdita, da za spoštovanje zahtev iz odstavka 14 Okvira SSGP ne zadostuje, da se organizira javno posvetovanje, ampak je treba tudi dokazati, da je to posvetovanje omogočilo, da se ustrezno upoštevajo zadevne potrebe po javnih storitvah, ali da se je z uporabo drugega primerne instrumenta omogočilo, da se upoštevajo interesi končnih uporabnikov in izvajalcev storitev.
- 38 V obravnavanem primeru pa naj ne bi obstajal noben dokument ali dokaz za to, da je poljska vlada odgovorila na pripombe, ki sta jih pritožnici podali med javnim posvetovanjem septembra 2010 v zvezi s svojo kritiko glede stopnje prispevka v višini 1 %, s katerim bi se dokazala, med drugim, neutemeljenost te pripombe.
- 39 Čeprav Splošno sodišče ni izpeljalo ustreznih posledic, naj bi razlogi, navedeni v točki 137 izpodbijane sodbe, kazali, kako iluzorno je bilo to javno posvetovanje in kako pri njem niso bile upoštevane ne potrebe uporabnikov ne potrebe izvajalcev. Posledica zvišanja stopnje prispevka z 1 % na 2 % naj bi namreč bila, da so bili alternativni izvajalci, ki so zavezani prispevati k financiranju neto stroška, prikrajšani za skoraj celoten dobiček, izvajalcu univerzalne storitve je bila naložena obveznost kritja

95 % celotnega neto stroška, prispevek državne zakladnice pa je bil zmanjšan na minimum, s čimer je bilo celotno financiranje kljub mešani naravi kompenzacijskega sklada (prispevki izvajalcev in prispevki iz državnega proračuna) dejansko preloženo na trg.

- 40 Pritožnici poleg tega izpodbijata trditev Splošnega sodišča iz točke 48 izpodbijane sodbe, da glede na to, da so izvajalci imeli možnost izraziti svoje mnenje o stopnji prispevka v višini 1 %, *de facto* ni bilo potrebno ponoviti posvetovanja glede spremenjene stopnje prispevka v višini 2 %. Bilo naj bi namreč očitno, da je višina stopnje, ki je večja ali manjša, pomembna za podajo pripomb in oblikovanje stališč pri javnem posvetovanju, zlasti ob upoštevanju dejstva, da je treba presojo te stopnje povezati z rentabilnostjo zadevne dejavnosti. S stališčem Splošnega sodišča pa naj bi bil javnemu posvetovanju odvzet vsak smisel, saj je mogoče stališča izvajalcev, ki so sodelovali pri posvetovanju, povsem spregledati, to posvetovanje pa se lahko konča z odločitvijo, ki je povsem v nasprotju s stališči, podanimi med posvetovanjem, kot naj bi se zgodilo v obravnavanem primeru.
- 41 Pritožnici z drugim delom drugega pritožbenega razloga v zvezi z zahtevami, ki izhajajo iz odstavka 60 Okvira SSGP, zatrjujejo, prvič, da je v nasprotju s tem, kar Splošno sodišče navaja v točki 54 izpodbijane sodbe, iz tega odstavka 60 jasno razvidno, da je treba rezultate javnega posvetovanja objaviti ločeno. Poljska vlada teh rezultatov vsekakor ni objavila ne ločeno ne skupaj z objavo poštnega zakona.
- 42 Drugič, iz odstavkov od 14 do 16 Okvira SSGP naj bi jasno izhajalo, da bi morala poljska vlada za to, da bi izpolnila svoje obveznosti, objaviti ne le pooblastilo družbi PP za opravljanje univerzalne storitve, in sicer poštni zakon, ki določa obveznosti javne službe in metode za izračun nadomestila, temveč tudi rezultate javnega posvetovanja.
- 43 Poljska vlada meni, da prvi del drugega pritožbenega razloga ni dopusten, ker gre pri tem, ali je bilo potrebno novo posvetovanje, ali sta lahko pritožnici dejansko uveljavljali svoja stališča in kakšni so bili razlogi poljskih organov, za dejanska vprašanja. Komisija in ta vlada poleg tega menita, da je treba ta drugi pritožbeni razlog in tretji del tretjega pritožbenega razloga zavrnila kot neutemeljena.

Presoja Sodišča

- 44 Pritožnici glede prvega dela drugega pritožbenega razloga, ki se nanaša na neupoštevanje odstavka 14 Okvira SSGP, v bistvu trdita, da za spoštovanje tega odstavka 14 ne zadošča, da se organizira javno posvetovanje, temveč je treba tudi dokazati, da je to posvetovanje omogočilo, da se upoštevajo interesi končnih uporabnikov in izvajalcev. V položaju, ko se je stopnja prispevka glede na znesek, o katerem se je razpravljalo na javnem posvetovanju, podvojila, pa naj bi bil s stališčem Splošnega sodišča, da posvetovanja ni bilo treba ponoviti, takemu posvetovanju odvzet vsak smisel.
- 45 Najprej je treba spomniti, da lahko Komisija – kot je Splošno sodišče pravilno opozorilo v točki 44 izpodbijane sodbe – v okviru izvajanja svoje diskrecijske pravice na podlagi člena 106(2) PDEU sprejme pravila ravnanja za določitev meril, na podlagi katerih namerava oceniti združljivost ukrepov pomoči, ki so povezani z opravljanjem SSGP in ki jih nameravajo sprejeti države članice, z notranjim trgov. Komisija se s tem, da sprejme takšna pravila ravnanja, kot so ta iz Okvira SSGP, in da z njihovo objavo razglasi, da jih bo v prihodnje uporabljala v primerih, na katere se nanašajo, sama omejuje pri izvrševanju te diskrecijske pravice in od teh pravil načeloma ne more odstopiti, ne da bi se njeno ravnanje glede na okoliščine primera sankcioniralo zaradi kršitve splošnih pravnih načel, kot sta načeli enakega obravnavanja ali varstva legitimnih pričakovanj (glej v tem smislu sodbi z dne 8. marca 2016, Grčija/Komisija, C-431/14 P, EU:C:2016:145, točki 68 in 69, in z dne 19. julija 2016, Kotnik in drugi, C-526/14, EU:C:2016:570, točki 39 in 40).

- 46 V zvezi s tem je treba opozoriti, da je v odstavku 14 Okvira SSGP navedeno, da morajo „države članice[, da bi] lahko uporabile načela iz tega [okvira], [...] dokazati, da so ustrezno proučile potrebe po javnih storitvah in pri tem opravile javna posvetovanja ali uporabile druge primerne instrumente, da bi upoštevale interese uporabnikov in izvajalcev storitev. To ne velja, kadar je jasno, da novo posvetovanje ne bo znatno prispevalo k nedavnemu posvetovanju.“
- 47 Torej je treba ugotoviti, da je Splošno sodišče v točki 46 izpodbijane sodbe pravilno ugotovilo, da je iz te določbe razvidno, da izvedba javnega posvetovanja ni obvezna, saj je tak postopek namreč le eden od primernih instrumentov, ki jih lahko uporabijo države članice, da bi upoštevale potrebe po zadevnih javnih storitvah ter interese uporabnikov in izvajalcev storitev.
- 48 Poleg tega je Splošno sodišče v točkah 47 in 48 izpodbijane sodbe ugotovilo, da ker sta pritožnici na javnem posvetovanju septembra 2010 imeli možnost dejansko podati svoja stališča glede pogojev delovanja kompenzacijskega sklada, saj sta lahko zlasti izrazili svoje nestrinjanje s stopnjo, ki je bila nižja od končno določene stopnje, tako, da sta trdili, da se jima zdi že ta stopnja previsoka, novo posvetovanje s tega vidika ne bi „znatno prispevalo“ v smislu odstavka 14 Okvira SSGP.
- 49 Treba pa je ugotoviti, da je Splošno sodišče s tem uporabilo odstavek 14 Okvira SSGP, ne da bi pri tem napačno uporabilo pravo, saj je preučilo vprašanje, ali je glede na upoštevne elemente v spisu, ki mu je bil predložen, in zlasti ob upoštevanju javnega posvetovanja iz septembra 2010, očitno, da novo posvetovanje ne bi znatno prispevalo v smislu drugega stavka tega odstavka 14. Poleg tega pritožnici nikakor ne zatrjujeta, da je Splošno sodišče v zvezi s tem uporabilo merilo, ki bi bilo drugačno od tistega, ki se zahteva v navedenem odstavku 14.
- 50 V teh okoliščinah je treba navesti, da to, da pritožnici v bistvu trdita, kot je razvidno iz točk 39 in 40 te sodbe, da povišanje stopnje prispevka za 100 %, in sicer med tisto, o kateri se je razpravljalo na javnem posvetovanju septembra 2010, in tisto, ki so jo pristojni poljski organi nazadnje sprejeli v izpodbijanem sklepu, pomeni, da bi novo javno posvetovanje nujno znatno prispevalo k prvotnemu posvetovanju, kar pomeni, da se Sodišču predlaga, naj opravi nadzor nad presojo dejstev Splošnega sodišča.
- 51 Kot pa izhaja iz ustaljene sodne prakse, Sodišče ni pristojno za nadzor nad tako presojo v okviru pritožbe, razen če je prišlo do izkrivljanja, kar se v obravnavanem primeru ni zatrjevalo (glej v tem smislu sodbo z dne 28. novembra 2019, LS Cable & System/Komisija, C-596/18 P, neobjavljena, EU:C:2019:1025, točka 24 in navedena sodna praksa).
- 52 Zato je treba prvi del drugega pritožbenega razloga zavriniti.
- 53 Pritožnici z drugim delom tega pritožbenega razloga Splošnemu sodišču očitata, da v točki 54 izpodbijane sodbe ni upoštevalo zahtev, ki izhajajo iz odstavka 60 Okvira SSGP. Tako naj bi bilo iz tega odstavka 60 na eni strani jasno razvidno, da je treba v nasprotju s tem, kar je razsodilo Splošno sodišče, rezultate javnega posvetovanja objaviti ločeno. Na drugi strani naj bi Splošno sodišče nepravilno štelo, da je poljska vlada s tem, da je objavila poštni zakon, izpolnila obveznost objave rezultatov javnega posvetovanja.
- 54 V skladu z odstavkom 60(a) Okvira SSGP mora zadevna država članica za vsako nadomestilo za SSGP, ki spada na področje uporabe tega okvira, na internetu ali na drug primeren način iz odstavka 14 tega okvira med drugim objaviti rezultate javnega posvetovanja.
- 55 Splošno sodišče je v točki 54 izpodbijane sodbe najprej navedlo, da je Komisija v točki 158 obrazložitve spornega sklepa ugotovila – ne da bi napačno ugotovila dejansko stanje – da je bil poštni zakon objavljen. Nato je razsodilo, da iz odstavka 60 Okvira SSGP ne izhaja, da je država članica dolžna objaviti rezultate javnih posvetovanj ločeno. Nazadnje je sklenilo, da je iz ugotovitev, navedenih

v točkah od 46 do 50 izpodbijane sodbe, razvidno, da glede na to, da je lahko Komisija upravičeno menila, da so bile zahteve glede preglednosti iz odstavka 14 Okvira SSGP izpolnjene, njena ugotovitev v zvezi s tem v točki 160 obrazložitve spornega sklepa ni napačna.

- 56 V zvezi s tem je treba ugotoviti, da je iz odstavka 60(a) Okvira SSGP razvidno, da v nasprotju s tem, kar trdita pritožnici, države članice niso zavezane ločeno objaviti rezultatov javnega posvetovanja, saj so ti rezultati lahko na primer zajeti v aktu, s katerim država članica podeli odgovornost za upravljanje SSGP zadevnemu podjetju.
- 57 Vendar to, da je bil poštni zakon, glede katerega ni sporno, da vsebuje bistvene elemente v zvezi z metodo izračuna prispevka in njegovo višino, objavljen, ne pomeni nujno, da je Republika Poljska izpolnila obveznost iz odstavka 60(a) Okvira SSGP, da objavi rezultate javnega posvetovanja, v obravnavanem primeru tistega iz septembra 2010.
- 58 V zvezi s tem poljska vlada trdi, da je bila ta obveznost izpolnjena, ker pojem „rezultati javnega posvetovanja“ v smislu odstavka 60(a) dejansko ustreza odločitvi, da se dodeli posebno nadomestilo v skladu z določenimi pravili in da posledično objava teh elementov v poštnem zakonu pomeni, da so bili tako navedeni rezultati objavljeni.
- 59 Vendar je treba ugotoviti, da glede na jasno besedilo odstavka 60(a) Okvira SSGP take razlage obveznosti objave rezultatov javnega posvetovanja v smislu te točke ni mogoče sprejeti. V zvezi s tem je treba navesti, da kadar se država članica odloči, da bo obveznost objave rezultatov javnega posvetovanja izpolnila z objavo akta, s katerim je podeljeno upravljanje SSGP, se je treba – da ne bi bil tej obveznosti objave odvzet smisel – v tej objavi izrecno in dovolj podrobno sklicevati na rezultate javnega posvetovanja, opravljenega v okviru postopka, v katerem je bil ta akt sprejet.
- 60 Iz tega izhaja, da trditev Splošnega sodišča iz prvega stavka točke 54 izpodbijane sodbe, da je Komisija, ne da bi napačno ugotovila dejansko stanje, ugotovila, da je poljski poštni zakon „bil objavljen“, ne zadostuje za utemeljitev ugotovitve, da je poljska vlada izpolnila obveznost objave rezultatov javnega posvetovanja iz septembra 2010 v smislu odstavka 60(a) Okvira SSGP.
- 61 Enako velja za trditev Splošnega sodišča iz zadnjega stavka točke 54 izpodbijane sodbe, da to, da je Komisija lahko upravičeno menila, da so bile zahteve glede preglednosti iz odstavka 14 Okvira SSGP izpolnjene, omogoča sklep, da s tem, da je trdila, da je bila zahteva glede preglednosti izpolnjena, ni storila napake.
- 62 Zahtev, ki izhajajo iz navedenega odstavka 14 v zvezi s dokazom o ustreznem upoštevanju potreb po javnih storitvah z uporabo javnega posvetovanja ali drugih primernih instrumentov, namreč ni mogoče enačiti z zahtevo glede preglednosti iz odstavka 60(a) Okvira SSGP, ki se posebej nanaša na objavo rezultatov javnega posvetovanja. Zato dejstvo, da je država članica izpolnila zahteve iz odstavka 14 Okvira SSGP, še ne pomeni, da je izpolnila tudi obveznost preglednosti v smislu odstavka 60(a) tega okvira.
- 63 Iz zgoraj navedenega je razvidno, da je Splošno sodišče v točki 54 izpodbijane sodbe večkrat napačno uporabilo pravo v zvezi z razlago zahtev, ki izhajajo iz odstavka 60 Okvira SSGP.
- 64 Vendar iz sodne prakse Sodišča izhaja, da napačna uporaba prava s strani Splošnega sodišča ne povzroči razveljavitve izpodbijane sodbe, če je njen izrek utemeljen z drugimi pravnimi razlogi (sodba z dne 21. septembra 2017, *Easy Sanitary Solutions in EUIPO/Group Nivelles*, C-361/15 P in C-405/15 P, EU:C:2017:720, točka 73 in navedena sodna praksa).
- 65 V obravnavani zadevi je iz točke 122 obrazložitve spornega sklepa razvidno, da je Komisija menila, da Republiki Poljski ni treba dokazati, da je v skladu z zahtevami iz odstavka 14 Okvira SSGP ustrezno upoštevala potrebe po javnih storitvah z uporabo javnega posvetovanja ali drugih primernih

instrumentov, saj naj bi obveznosti javne službe, naložene družbi PP, ustrezale zahtevam glede univerzalnih poštних storitev, ki izhajajo iz Poštne direktive. Komisija je v navedeni točki 122 obrazložitve ugotovila še, da je bilo javno posvetovanje o poštne zakon in o predpisih za izvajanje tega zakona vsekakor organizirano. V zvezi s tem uporaba besedne zveze „in any event“ v angleščini dokazuje, da je zadnjenavedena ugotovitev Komisije očitno navedena kot dodatna pojasnitev.

- 66 Splošno sodišče pa je v točki 50 izpodbijane sodbe, ki je pritožnici v okviru pritožb nista izpodbijali, potrdilo navedeno presojo Komisije iz točke 122 obrazložitve spornega sklepa, v smislu, da glede na to, da so poljski organi izpolnili obveznosti, ki izhajajo iz Poštne direktive, jim ni bilo več treba izpolnjevati obveznosti iz odstavka 14 Okvira SSGP.
- 67 Iz tega sledi, da napake, ki jih je storilo Splošno sodišče in ki so ugotovljene v točki 63 te sodbe, v zvezi z razlago zahtev, ki izhajajo iz odstavka 60 Okvira SSGP, zlasti tiste v zvezi z objavo rezultatov javnega posvetovanja iz odstavka 14 tega okvira, v smislu tega odstavka 60, točka (a), ne vplivajo na ugotovitev Splošnega sodišča o zavrnitvi tožb tožečih strank.
- 68 Iz zgoraj navedenega izhaja, da drugega dela drugega pritožbenega razloga ni mogoče sprejeti in da je treba ta drugi pritožbeni razlog v celoti zavriniti.

Tretji pritožbeni razlog

Trditve strank

- 69 Tretji pritožbeni razlog, ki se deli na štiri dele, se nanaša, prvič, na kršitev člena 106(2) PDEU, ker naj bi Splošno sodišče napačno razsodilo, da so bile zahteve iz odstavka 52 Okvira SSGP spoštovane, in drugič, na kršitev člena 7(1) in člena 7, od (3) do (5), Poštne direktive.
- 70 Pritožnici glede prvega dela tega pritožbenega razloga izpodbijata točke od 84 do 86 izpodbijane sodbe in v bistvu zatrjujeta diskriminatornost kompenzacijskega sklada ter nepravilen prenos člena 7(3) in (4) Poštne direktive, ki ga je izvedla poljska vlada.
- 71 Pristop Splošnega sodišča naj ne bi bil dosleden, ker je menilo, da kurirske storitve niso storitve, enakovredne univerzalnim storitvam, medtem kot je menilo, da to z vidika potrošnikov velja za storitve, ki spadajo v okvir univerzalne storitve.
- 72 Prvič, pritožnici zatrjujeta, da glede načinov izvajanja teh storitev, določanja cen in drugih zakonskih zahtev ne obstaja nobena konvergenca med univerzalno storitvijo in storitvami, ki spadajo v okvir univerzalne storitve. Ti dve vrsti storitev naj bi se bistveno razlikovali.
- 73 Najprej, univerzalno storitev naj bi bilo treba zlasti opravljati enotno in v skladu z določeno razporeditvijo poštne uradov ter na podlagi natančno določene stopnje odpreme poštne pošiljk. Za izvajalce storitev, ki spadajo v okvir univerzalne storitve, pa naj ne bi veljala nobena od teh omejitev.
- 74 Dalje, univerzalno storitev naj bi bilo treba opravljati po dostopnih cenah, ki jih potrdi nacionalni regulativni organ za pošto, medtem ko lahko izvajalci storitev, ki spadajo v okvir univerzalne storitve, prosto določajo cene teh storitev. Komisija pa naj bi uporabila enoten odstotek za ti dve vrsti storitev, čeprav naj bi se računovodski rezultati družbe PP iz naslova navedenih vrst storitev zelo razlikovali. Ti rezultati naj bi kazali na nepravilnost ugotovitev Splošnega sodišča v zvezi z enakim obravnavanjem univerzalne storitve in storitev, ki spadajo v okvir univerzalne storitve, zaradi njihovih domnevnih podobnih značilnosti.

- 75 Nazadnje, pri univerzalni storitvi naj bi se zahtevalo, da izvajalec zagotovi praznjenje poštnih nabiralnikov, v katerih se zbirajo pošiljke, in dostavo poštnih pošiljk vsaj dvakrat na delovni dan in vsaj pet dni na teden, z izjemo dela prostih dni, pri čemer je treba omogočiti, da pošiljatelj za priporočeno pošiljko prejme povratnico. Z nacionalno zakonodajo pa naj se to ne bi zahtevalo za storitve, ki spadajo v okvir univerzalne storitve, pri čemer lahko navedena zahteva izhaja iz pogodbenih obveznosti izvajalca, ne da bi šlo za bistveno značilnost teh storitev.
- 76 Drugič, pritožnici zatrjujeta, da je trditev Splošnega sodišča iz točke 85 izpodbijane sodbe nepravilna in v nasprotju z matematičnimi načeli, ker odstotek, ki ga je družba PP plačala v kompenzacijski sklad, nikakor ne more biti višji od prispevka drugih izvajalcev poštnih storitev.
- 77 Tretjič, pritožnici glede točke 86 izpodbijane sodbe opozarjata, da se univerzalna storitev opravlja v javnem interesu v kvazimonopolnih razmerah, medtem ko naj bi bile storitve, ki spadajo v okvir univerzalne storitve, liberaliziran tržni segment, za katerega je značilna velika konkurenca.
- 78 V okviru drugega dela tretjega pritožbenega razloga zatrjujeta, da je Splošno sodišče kršilo člen 7(5) Poštne direktive zaradi nesorazmernosti kompenzacijskega sklada.
- 79 Prvič, Splošno sodišče naj pri preučitvi tožb sploh ne bi obravnavalo vprašanja v zvezi z odstopanjem med tehtanim povprečjem stroškov kapitala (WACC), ki je bilo sprejeto za financiranje neto stroška (določeno na 10,82 %), in stopnjo donosnosti enakovrednih storitev, na katero se je Komisija oprla za ugotovitev sorazmernosti prispevka v višini 2 % prihodkov. Ker so bili minimalni stroški kapitala za tržni segment poštnih storitev določeni na 10,82 %, bi bilo očitno protislovno šteti – kot je to storila Komisija, nato pa Splošno sodišče – da stopnja donosnosti 5,5 % za enakovredne storitve omogoča, da se sprejme stopnja prispevka 2 % kot stopnja, ki ne pomeni dejavnika izključitve učinkovitih konkurentov s trga niti dejavnika, ki bi te konkurente odvrnil od vstopa na trg.
- 80 Drugič, pritožnici menita, da ugotovitve Splošnega sodišča niso podprte z dokazi v obravnavani zadevi. Na eni strani naj bi bile ugotovitve, do katerih je prišla Komisija – tudi če ta ne bi imela na voljo drugih podatkov razen tistih v zvezi z donosnostjo družbe PP – vsekakor nepravilne.
- 81 Na drugi strani naj bi Komisija morala predvideti, da je bilo leto 2013 prvo leto liberalizacije trga poštnih storitev in da bo posledično povečanje konkurence na trgu storitev, ki spadajo v okvir univerzalne storitve, spremljalo znižanje donosnosti.
- 82 Poleg tega pritožnici izpodbijata stališče Splošnega sodišča, da je leto 2013, ki je dejansko edino leto, v katerem sta pritožnici dosegli stopnjo donosnosti, ki jo je predvidela Komisija, upoštevno za obravnavana spora, ker Komisija ob sprejetju spornega sklepa ni mogla vedeti, ali bo neto strošek nastal tudi za leto 2015.
- 83 Nazadnje, ustanovitev kompenzacijskega sklada naj bi zahtevala tudi sprejetje varnostnega mehanizma proti pretiranim koristim. S kompenzacijskim skladom naj bi bilo namreč treba upoštevati tudi dobiček imenovanega izvajalca v poznejših letih, zlasti kadar izvajalec ni bil imenovan z razpisom, in posebni položaj na trgu v začetni fazi njegove liberalizacije.
- 84 Pritožnici v okviru tretjega dela tretjega pritožbenega razloga zatrjujeta, da je Splošno sodišče kršilo člen 7(5) Poštne direktive, ker ni priznalo nepreglednosti postopka ustanovitve kompenzacijskega sklada. Splošno sodišče naj bi se v zvezi s tem napačno sklicevalo na sodbo z dne 12. decembra 2014, Crown Equipment (Suzhou) in Crown Gabelstapler/Svet (T-643/11, EU:T:2014:1076).
- 85 Opozarjata, da sta pred Splošnim sodiščem zatrjevali, da končna oblika sklada in najvišja stopnja financiranja (2 % prihodkov) nista bili predmet javnega posvetovanja in da zainteresirane osebe niso imele možnosti, da podajo stališča. Tako naj bi bila v obravnavani zadevi dejansko upoštevna sodna praksa, ki izhaja iz sodbe z dne 1. oktobra 2009, Foshan Shunde Yongjian Housewares &

Hardware/Svet (C-141/08 P, EU:C:2009:598), saj ni mogoče izključiti, da bi vlada spremenila svoje stališče, če bi zainteresirane osebe lahko izrazile svoje mnenje v zvezi s podvojitvijo minimalne stopnje prispevka k financiranju.

- 86 Pritožnici v zvezi s četrtem delom tretjega pritožbenega razloga trdita, da je Splošno sodišče v točkah od 153 do 156 izpodbijane sodbe kršilo člen 7(3) Poštne direktive, ker ni spoštovalo pogoja v zvezi z nepravilnim finančnim bremenom.
- 87 Pritožnici najprej menita, da v nasprotju s sodbama z dne 6. oktobra 2010, Komisija/Belgija (C-222/08, EU:C:2010:583), in z dne 6. oktobra 2010, Base in drugi (C-389/08, EU:C:2010:584), nacionalna ureditev določa, da kadar neto strošek povzroča izgubo, je znesek te izgube samodejno nepravilno breme za družbo PP. Ta domneva naj bi pomenila, da se v zvezi s pogojem glede nepravilnega bremena ne smejo preučiti ne znesek izgube ne značilnosti družbe PP, kot je kakovost njene infrastrukture, njeno ekonomsko in finančno stanje ter njen tržni delež.
- 88 Glede na veliko usklajenost predpisov Unije o financiranju univerzalne storitve na trgu telekomunikacij in na trgu poštne storitve naj bi bilo treba stališče Sodišča, izraženo v zgoraj navedenih sodbah, v obravnavani zadevi upoštevati. V zvezi s tem naj bi bila metoda, ki ji sledi nacionalna ureditev, da bi se financiral neto strošek univerzalne storitve, nezdržljiva z modelom financiranja, ki je določen s Pošno direktivo.
- 89 Stališče pritožnic glede načina izračuna nepravilnega bremena imenovanega izvajalca naj bi bilo poleg tega potrjeno s poročilom Evropske skupine regulativnih organov za poštne storitve iz leta 2012, naslovljenim „*Net Cost Calculation and Evaluation of a Reference Scenario*“ (Izračun neto stroška in presoja referenčnega scenarija), in v pravni teoriji.
- 90 Pritožnici dalje zatrjujeta kršitev načela enotne razlage prava Unije, ker naj na Poljskem nacionalna sodišča, ki obravnavajo tožbe zoper odločbe nacionalnega regulativnega organa v zvezi s trgov poštne storitve, ne bi upoštevala predlogov za sprejetje predhodne odločbe, predloženih Sodišču, o katerih še ni odločeno.
- 91 Nazadnje, nacionalna ureditev naj bi bila pomanjkljiva, saj naj se načeloma v okviru postopka nadzora odločba ne bi preučila z vidika vsebine.
- 92 Pritožnici v replikah navajata, da sta v okviru prvega, drugega in četrtega dela tretjega pritožbenega razloga izrecno opredelili točke obrazložitve izpodbijane sodbe in da sta prav tako navedli trditve, s katerimi ne izpodbijata dejstev, temveč napačno pravno opredelitev storitev, ki spadajo v okvir univerzalne storitve, s strani Splošnega sodišča, in dokazujeta, da je Splošno sodišče napačno uporabilo pravo Unije v zvezi s kršitvijo člena 7(1) in od (3) do (5) Poštne direktive.
- 93 Komisija meni, da so prvi, drugi in četrty del tretjega pritožbenega razloga nedopustni in da je ta pritožbeni razlog v celoti vsekakor neutemeljen. Poljska vlada pa meni, da je ta pritožbeni razlog v celoti nedopusten in da je vsekakor neutemeljen.

Presoja Sodišča

- 94 Pritožnici v okviru prvega dela tretjega pritožbenega razloga v bistvu izpodbijata točke od 84 do 86 izpodbijane sodbe ter zatrjujeta diskriminatornost kompenzacijskega sklada in nepravilen prenos člena 7(3) in (4) Poštne direktive, ki ga je izvedla poljska vlada.

- 95 Najprej je treba navesti, da se s trditvami pritožnic, ki so povzete v točkah od 70 do 77 te sodbe, v bistvu izpodbija presoja dejanskega stanja, ki jo je Splošno sodišče podalo v točkah 84 in 85 izpodbijane sodbe v zvezi z zamenljivostjo univerzalnih poštnih storitev in enakovrednih poštnih storitev ter v zvezi s posledicami, ki jih je treba izpeljati iz metode za izračun zneska prispevka, ki ga mora plačati družba PP.
- 96 Iz ustaljene sodne prakse Sodišča pa izhaja, da je Splošno sodišče edino pristojno za ugotavljanje in presojo upoštevnih dejstev ter presojo dokazov. Presoja dejstev in dokazov, razen v primeru njihovega izkrivljanja, torej ni pravno vprašanje, ki ga nadzira Sodišče v okviru pritožbe (sodba z dne 3. februarja 2020, Grčija/Komisija (Trajni pašniki), C-252/18 P, EU:C:2020:95, točka 59 in navedena sodna praksa).
- 97 V obravnavanem primeru je treba ugotoviti, da pritožnici ne zatrjujeta nobenega izkrivljanja dejstev ali dokazov, ki jih je preučilo Splošno sodišče.
- 98 Drugič, pritožnici glede trditve v zvezi s točko 86 izpodbijane sodbe ne navajata dovolj jasno, kako naj bi Splošno sodišče v izpodbijani sodbi napačno uporabilo pravo, kar glede na sodno prakso, navedeno v točki 31 te sodbe, Sodišču onemogoča, da opravi nadzor nad zakonitostjo presoje Splošnega sodišča.
- 99 Iz tega izhaja, da je prvi del tretjega pritožbenega razloga v celoti nedopusten in ga je treba zavreči.
- 100 Drugi del tretjega pritožbenega se nanaša na kršitev člena 7(5) Poštne direktive zaradi nesorazmernosti kompenzacijskega sklada. Vendar enako kot velja za del argumentacije v zvezi s prvim delom tega pritožbenega razloga, se z argumentacijo, ki je podana v utemeljitev tega drugega dela, v bistvu izpodbija presoja dejstev Splošnega sodišča glede preučitve sorazmernosti kompenzacijskega sklada, ki jo je to opravilo ob upoštevanju dokazov, ki so mu bili predloženi, ne da bi se v zvezi s tem zatrjevalo kakršno koli izkrivljanje.
- 101 Zato je tudi drugi del tretjega pritožbenega razloga nedopusten in ga je torej treba zavreči.
- 102 Pritožnici s tretjim delom tretjega pritožbenega razloga v bistvu zatrjujeta, da je Splošno sodišče kršilo člen 7(5) Poštne direktive, ker ni priznalo nepreglednosti postopka ustanovitve kompenzacijskega sklada.
- 103 V zvezi s tem je treba opozoriti, da – kakor izhaja iz točk od 45 do 52 te sodbe v zvezi s preučitvijo prvega dela drugega pritožbenega razloga – Splošno sodišče s tem, da je v točkah 47 in 48 izpodbijane sodbe ugotovilo, da sta imeli pritožnici možnost dejansko podati svoja stališča in da novo posvetovanje ne bi „znatno prispevalo“ v smislu odstavka 14 Okvira SSGP glede na javno posvetovanje iz septembra 2010, ni napačno uporabilo prava.
- 104 V teh okoliščinah je treba ugotoviti – ne da bi se moralo Sodišče izreči o dopustnosti tretjega dela tretjega pritožbenega razloga – da glede na to, da pritožnici v okviru tega dela ne zatrjujeta niti ne dokazujeta, da bi obveznost spoštovati načelo preglednosti iz člena 7(5) Poštne direktive v obravnavanem primeru zahtevala bolj obširno posvetovanje z zainteresiranimi strankami od tistega, ki izhaja iz odstavka 14 Okvira SSGP, obrazložitev iz točk od 45 do 51 te sodbe zadostuje za ugotovitev, da navedeni del ni utemeljen.
- 105 Četrty del tretjega pritožbenega razloga se nanaša na to, da je Splošno sodišče v točkah od 153 do 156 izpodbijane sodbe kršilo člen 7(3) Poštne direktive, ker ni spoštovalo pogoja v zvezi z nepravilnim finančnim bremenom.
- 106 Enako kot sta ugotovili Komisija in poljska vlada, je treba ugotoviti, da je treba kljub temu, da pritožnici povzemata in navajata sporne točke izpodbijane sodbe, ta četrti del zavreči kot nedopusten.

- 107 Glede dela argumentacije, ki jo pritožnici podajata v okviru navedenega četrtega dela in ki je povzeta v točkah od 87 do 89 in 91 te sodbe, je namreč treba ugotoviti, da s to argumentacijo v bistvu zgolj izpodbijata vsebino spornega sklepa in poštne zakona, ne da bi kadar koli podrobneje nasprotovali presoji, ki jo je opravilo Splošno sodišče, in navedli, kako je to napačno uporabilo pravo.
- 108 Sodišče pa je že razsodilo, da trditve iz pritožbe, s katerimi se ne graja sodba, ki jo je izdalo Splošno sodišče na podlagi predloga za razglasitev ničnosti odločbe, ampak odločba, katere razglasitev ničnosti je bila predlagana pred Splošnim sodiščem, očitno niso dopustne (sklep z dne 27. septembra 2012, Brighton Collectibles/UUNT in Felmar, C-624/11 P, neobjavljen, EU:C:2012:598, točka 35).
- 109 Glede trditve o kršitvi načela enotne razlage prava Unije, ki je povzeta v točki 90 te sodbe, zadošča ugotoviti, da pritožnici še vedno nista natančno opredelili napačne uporabe prava, do katere naj bi prišlo v izpodbijani sodbi.
- 110 Vsekakor je treba poudariti, da je četrti del tretjega pritožbenega razloga tudi neutemeljen.
- 111 Pritožnici v bistvu nasprotujeta metodi, ki so jo uporabili poljski organi in ki naj bi jo potrdila Komisija, v skladu s katero velja, da če neto strošek opravljanja splošnih storitev povzroči izgubo za izvajalca teh storitev, znesek te izgube pomeni nepravilno finančno breme za tega izvajalca v smislu člena 7(3) Poštne direktive. Pritožnici zlasti menita, da mora preučitev pogoja v zvezi z „nepravilnim finančnim bremenom“ ustrezati preučitvi, ki jo zahteva Sodišče, med drugim v sodbah z dne 6. oktobra 2010, Komisija/Belgija (C-222/08, EU:C:2010:583, točki 49 in 50), in z dne 6. oktobra 2010, Base in drugi (C-389/08, EU:C:2010:584, točki 42 in 43), ki se nanašata na primerljivo področje univerzalne storitve elektronskih komunikacij, pri čemer naj bi ta preučitev zajemala analizo posebnega položaja zadevnega podjetja na podlagi sklopa elementov, kot je zlasti kakovost njegove infrastrukture, njegovo ekonomsko in finančno stanje ter njegov tržni delež.
- 112 V zvezi s tem je treba, prvič, opozoriti, da je Splošno sodišče v točki 153 izpodbijane sodbe v bistvu ugotovilo, da se v skladu s točko 7(3) Poštne direktive s poštnim zakonom od pristojnega nacionalnega organa zahteva, da odloči, ali obveznosti univerzalne storitve pomenijo nepravilno finančno breme za imenovanega izvajalca. Splošno sodišče meni, da v obravnavani zadevi je tako, saj je iz točke 16 obrazložitve spornega sklepa razvidno, da mora poljski urad za regulacijo poštne sektorja opraviti to presojo v skladu s poljskim poštnim zakonom, s katerim je bila prenesena Poštna direktiva.
- 113 Zadnjenavedene trditve Splošnega sodišča v zvezi z obveznostjo tega urada za regulacijo poštne sektorja, da preveri, ali obveznosti univerzalne storitve za imenovanega izvajalca pomenijo nepravilno finančno breme v smislu člena 7(3) Poštne direktive, pa pritožnici nista izpodbijali.
- 114 Drugič, Splošno sodišče je v točki 156 izpodbijane sodbe ugotovilo, da na podlagi zadevnega ukrepa ni samodejno nastala pravica do nadomestila neto stroška, ki je družbi PP nastal zaradi obveznosti izvajanja univerzalne storitve, saj kot je razvidno iz točk 16, od 84 do 87 in 144 obrazložitve izpodbijanega sklepa, ta pravica nastane le, če zaradi opravljanja univerzalne storitve nastanejo računovodske izgube. Splošno sodišče v tej točki 156 dodaja, da ta pravica do nadomestila ustreza nižjemu od zneskov bodisi računovodskih izgub, nastalih zaradi opravljanja univerzalne storitve, bodisi neto stroška obveznosti zagotavljanja univerzalne storitve, kar – kot je Komisija ugotovila v točki 144 obrazložitve spornega sklepa – pomeni, da je zadevni ukrep bolj omejevalen kot Okvir SSGP, saj bi bilo na podlagi zadnjenavedenega morebiti omogočeno popolno nadomestilo neto stroška obveznosti zagotavljanja univerzalne storitve.
- 115 Vendar tudi če bi bilo mogoče sodno prakso, ki izhaja iz sodb z dne 6. oktobra 2010, Komisija/Belgija (C-222/08, EU:C:2010:583), in z dne 6. oktobra 2010, Base in drugi (C-389/08, EU:C:2010:584), uporabiti v okviru razlage Poštne direktive, je treba na eni strani navesti, da ugotovitev iz točke 156 izpodbijane sodbe, da pravica do nadomestila nastane le, če podjetju, ki opravlja univerzalno storitev,

zaradi opravljanja te storitve nastanejo računovodske izgube, omogoča sklep, da je merilo, ki ga je Sodišče uporabilo v okviru te sodne prakse, in sicer da zadevno breme pomeni „breme, ki je za vsako zadevno podjetje neupravičeno glede na njegovo zmožnost nositi tako breme“, izpolnjeno.

- 116 Na drugi strani je treba ugotoviti, da iz odstavka 25 Okvira SSGP, na katerega se sklicuje točka 144 obrazložitve spornega sklepa, ki jo Splošno sodišče omenja v točki 156 izpodbijane sodbe, izhaja, da je mogoče znesek nadomestila izračunati tudi z metodo „neto stroškov, ki se jim je bilo mogoče izogniti“ (NAC), v skladu s katero se dejanski ali pričakovani neto stroški, potrebni za izpolnjevanje obveznosti javne storitve, izračunajo kot razlika med neto stroški izvajalca, če ta izpolnjuje te obveznosti, ter njegovimi neto stroški ali dobičkom, če te obveznosti ne izpolnjuje. Tako bi lahko taka metoda za izračun glede na besedilo tega odstavka 25 načeloma privedla do nadomestila stroška za obveznosti zagotavljanja univerzalne storitve, celo če izvajalcu obveznosti javne službe ni nastala finančna izguba.
- 117 Vendar pritožnici nista izpodbijali, da – kot je Splošno sodišče pravilno navedlo v točki 156 izpodbijane sodbe – je ta metoda za izračun pravice do nadomestila manj omejevalna od tiste, ki jo je uporabila Republika Poljska v okviru poštnega zakona in ki jo je Komisija preučila v spornem sklepu.
- 118 V zvezi s tem je treba dodati, da Okvir skupnosti za državne pomoči v obliki nadomestila za javne storitve (UL 2005, C 297, str. 4), ki se je uporabljal v času dejanskega stanja v zadevah, v katerih sta bili izdani sodbi z dne 6. oktobra 2010, Komisija/Belgija (C-222/08, EU:C:2010:583), in z dne 6. oktobra 2010, Base in drugi (C-389/08, EU:C:2010:584), na kateri se sklicujeta pritožnici, ni določal take metode v zvezi z „neto stroški, ki se jim je bilo mogoče izogniti“, kar potrjuje, da ta sodna praksa nikakor ni odločilna za preučitev pravilnosti presoje Splošnega sodišča v okviru teh pritožb.
- 119 Iz zgoraj navedenega izhaja, da četrti del tretjega pritožbenega razloga ni dopusten, vsekakor pa ni utemeljen, in ga je torej treba zavrnilo.
- 120 Ker ni bilo ugodeno nobenemu delu tretjega pritožbenega razloga, je treba ta tretji pritožbeni razlog v celoti zavrnilo.

Četrti pritožbeni razlog

Trditve strank

- 121 Pritožnici s četrtim pritožbenim razlogom, ki se nanaša na točko 167 izpodbijane sodbe, trdita, da je Splošno sodišče kršilo člen 7(1) Poštne direktive, ker se je strinjalo s tem, da se strošek univerzalne storitve financira z nekaterimi izključnimi in posebnimi pravicami, podeljenimi družbi PP.
- 122 Poudarjata, da so bile izključne in posebne pravice, poleg tistih, ki izhajajo iz člena 8 Poštne direktive, do katerih je družba PP še vedno upravičena, izrecno navedene v spornem sklepu, in sicer v točkah od 52 do 56 obrazložitve tega sklepa, in da njihov obstoj ni bil sporni element. Zato naj za ugotovitev obstoja teh storitev ne bi bilo treba navajati trditve, s katerimi bi bilo mogoče dokazati, da te storitve ne spadajo v kategorijo pravic iz tega člena 8. V ta namen naj bi zadostovalo preučiti navedeni člen, česar pa Splošno sodišče ni storilo. Pritožnici dodajata, da nekatere izključne in posebne pravice z univerzalno storitvijo nimajo nobene funkcionalne povezave.
- 123 V replikah zatrjujeta, da sta dokazali, da – v nasprotju s tem, kar je razsodilo Splošno sodišče – iz pritožb, ki sta ju vložili pri Komisiji, izhaja, da so izključne pravice, ki so bile podeljene družbi PP, nedopustne z vidika sektorskih predpisov o univerzalni storitvi. Poleg tega naj bi Splošno sodišče na podlagi upoštevne sodne prakse ugotovilo, da je upravičeno preučiti zlasti pravila o sektorskem financiranju univerzalne storitve. V zvezi s tem opozarjata, da je vprašanje izključnih pravic funkcionalno povezano z zadevno pomočjo, dodeljeno družbi PP.

124 Komisija in poljska vlada menita, da ta četrti pritožbeni razlog ni dopusten in da vsekakor ni utemeljen.

Presoja Sodišča

125 Splošno sodišče je v točki 167 izpodbijane sodbe ugotovilo, da pritožnici nista podali nobene trditve, s katero bi bilo mogoče dokazati, da pravice, podeljene družbi PP, kakor so natančneje navedene v točkah od 51 do 56 obrazložitve spornega sklepa, ne spadajo v izjemo iz člena 8 Poštne direktive, in torej dokazati napako, ki naj bi bila storjena zaradi zatrjevanja kršitve te direktive.

126 Pritožnici v zvezi s tem v okviru četrtega pritožbenega razloga v bistvu zatrjujeta, da so bile izključne in posebne pravice, podeljene družbi PP, navedene v spornem sklepu in da njihov obstoj ni bil sporen, kar je pomenilo, da ni bilo treba podati trditve, s katerimi bi bilo mogoče dokazati, da navedene pravice ne spadajo v kategorijo pravic iz člena 8 Poštne direktive.

127 Vendar je treba na eni strani ugotoviti, da pritožnici pri tem – ne da bi se sklicevali na to, da so bile kakor koli izkrivljene njune trditve pred Splošnim sodiščem – ne zatrjujeta ne kršitve splošnih pravnih načel ne procesnih pravil glede dokaznega bremena in izvajanja dokazov.

128 Na drugi strani ni mogoče sprejeti trditve, da so pravice, podeljene družbi PP, izključne in posebne pravice, za katere velja prepoved iz člena 7(1) Poštne direktive, in da zato zanje ne velja izjema iz člena 8 te direktive.

129 V skladu s prvim stavkom člena 7(1) Poštne direktive namreč države članice ne podelijo ali ohranijo izključnih ali posebnih pravic za vzpostavitev in zagotavljanje poštnih storitev. V zvezi s tem člen 8 te direktive pomeni izjemo od določb člena 7 navedene direktive, ker določa, da te določbe ne posegajo v pravico držav članic do tega, da v skladu s svojo nacionalno zakonodajo organizirajo namestitve poštnih nabiralnikov na glavnih javnih cestah, izdajanje poštnih znamk in storitve priporočenih pošiljk, ki se uporabljajo v sodnih ali upravnih postopkih.

130 Iz razmerja med določbami člena 7(1) in člena 8 navedene direktive je tako razvidno, da obstoj izključnih in posebnih pravic, za katere načeloma velja prepoved iz navedenega člena 7(1), ne pomeni, da take pravice ne morejo spadati v različne kategorije storitev iz člena 8 navedene direktive, v katere ta prepoved ne posega.

131 Zato je treba četrti pritožbeni razlog zavrni.

132 Iz vseh zgoraj navedenih preudarkov izhaja, da ni bilo ugodeno nobenemu pritožbenemu razlogu, zato je treba te zavrni.

Stroški

133 Člen 184(2) Poslovnika določa, da če pritožba ni utemeljena, o stroških odloči Sodišče.

134 Člen 138(1) tega poslovnika, ki se za pritožbeni postopek uporablja na podlagi člena 184(1) navedenega poslovnika, določa, da se plačilo stroškov na predlog naloži neuspeli stranki.

135 Ker družbi Inpost Paczkomaty in Inpost s predlogi nista uspeli ter sta Komisija in poljska vlada predlagali, naj se jima naloži plačilo stroškov, se tema družbama naloži plačilo stroškov, ki se nanašajo na obravnavani pritožbi.

Iz teh razlogov je Sodišče (deseti senat) razsodilo:

- 1. Pritožbi se zavrneta.**
- 2. Družbama Inpost Paczkomaty sp. z o.o. in Inpost S.A. se naloži plačilo stroškov.**

Podpisi